

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., fel évre 2 forint 50 kr., egész éve 5 forint.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

1. tized 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közlemények
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Közlekedési nyomorúságok.

Nap-napra több panaszt hallunk községi közútaink nyomorúságos állapotáról és arról, hogy általában milyen kevés, mondhatni semmi gondot nem fordít a városi előljárárság közlekedésügyünk nyomorúságos helyzetének javítására.

E panaszok, mik jórészt a községi és közdülő-úton közlekedni kényeszerűlt gazdaközönség ajkán hangzanak, erélyes felszólalásra készítetnek bennünket; ha talán a helyi hatóság is megemberelné magát erre és végre abban az érdekében is cselekedne valamit, hogy a sok tekintetben közveszélyes közlekedési mizériákon segítsen.

A községi közútról és különösen a közdülő-útról az a panasz, hogy isten gondjára vannak csak bízva, hogy emberi munkakéz soha kátyuitak fel nem tölti, hegynyi magasra tornyosuló hantjaikat szét nem veri, de különösen, hogy az ezen úton levő mütárgyak: hidak és átérsek legnagyobb része a szó szoros értelmében közveszélyesen rozoga állapotban van embernek-állatnak megannyi veszedelem csapdája annyira, hogy olyik helyen fényes nappal is csak a legnagyobb elővigyázattal lehet átküzködni

és isten csudája, ha nap-napra nem sokasodik a szerencsétlenség krónikája, közlekedési útaink korhadozó, sok helyütt kitöredezett hidjainak tőrhetetlen állapota mellett.

A városi képviselőtestület közgyűlésein bizonyos időközökben esik ugyan a községi és közdülőúttak e nyomorúságos voltáról szó; mindannyiszor meg lesz sürgetve a mérnöki tisztség, hogy helyszíni szemle alapján tegyen jelentést a közgyűlésnek és adjon javaslatot, de se jelentés, se javaslat tétel ez ideig a képviselőlet elé nem került és — meg vagyunk róla győződve — a mai rendszer mellett nem is fogna soha kerülni, mert az kétszertelen tény, hogy a város mérnöki tisztsége személyzettel olyan nyomorúságosan van ellátva, amilyen nyomorúságosan a közlekedésügyünk ellátása és amikor Szentesen senki magánygyakorlatot folytató mérnök nincsen, amikor e célra is mindenki a városi mérnök segítségéhez kénytelen folyamodni és ez a mérnök meg viszont — a kapott hivatalos fizetés mellett — kénytelen azt a magánmunkálatot el is vállalni, — bizony akkor nem várható, nem is követelhető egyetlen mérnöktől az, hogy ezen szakszerű hivatalos és magánmunkálatát mind lelkiismeretes pontossággal ellássa, mert ha erre a jóakarattal meg is volna benne: hiányoznák a fizikai

lehetőség, mert sem az erőből, sem az időből nem telik ki mindenre.

Jól tudjuk, hogy ez így van; de ebben nem találhatjuk semmiképen sem mentséget a községi és közdülő-úttak, különösen pedig az ezeken levő hidak és átérsek nyomorúságos állapotának; nem pedig azért, mert a községi közmunka jórészt pénzben folyik be, azt be is hajtják minden adófizetőn kérlelhetetlenül, aki pénzül nem fizeti annak természetben kell azt lefizetnie ezzel szemben az előljárárságra igenis az a kötelesség hárul, hogy úgy a rendelkezésére álló erőt valamint a befolyó jövedelmet a közlekedési eszközök kifogástalan karba helyezésére használja fel okszerűen, annyival inkább, mert egy kiválóan gazdálkodással foglalkozó lakosság városban, mint Szentes is, egyik főfontosságú tényező az, hogy a gazdaközönség részére a város belhatára és külső határa közt, mely utóbbin a földjei területnek, a lehető legjobb, főleg pedig minden körülmények közt teljes biztonságot nyújtó közlekedés tartassék fent.

Ha tehát a városi mérnök feladata, ezt intézni, ellenőrizni, erre nézve terveket készíteni és végre is hajtani, úgy akkor meg kell adni a lehetőséget is arra, hogy a mérnöki tisztség e feladatának megfelelően. Erre nézve

TÁRCA.

A síró seb.

— Irta: Móra István. —

Van a falumbeli alsó-temetőnek egy hárs esztendővel ezelőtt megnyitott parcellája, a hol szélesebbek a sírok, mint amilyen hosszúkák. Két, három, négy kis testvér ciszisskál mindegyik alatt. Sőt egy olyan is van, a hol hat bogárkát földeltek el. Egyetlenegy télen betellett az egész vágás. Nehűtt minden csöpp léleknek külön fejfát ültettek, másutt egy törzökre szegeztek a hány, annyi ágat.

Az a rettenetes angyal, a kit difteritisznek mondanak a doktorok, az költözött be a házainkba. Mink csak úgy neveztük paraszti szóval, hogy a: torokbaj. Avval a vehemenciával, avval az ellenállhatatlansággal pusztított, mely az ujonkolt istenverésnek a természet. Nem dézsmát szedett, hanem elvitte az egész java termést. Kalászkok maradtak utána csak, véletlen kalászkok.

Mikor utánavaló tavaszon kinyílt az idő, egész utcák maradtak csendesek. A fecske megjött, de nem volt, a ki hangos szóval szepelót mosson láttára. Árva édes anyák lézengették a kis kapukban, vagy sirván meszelték az ablak alját föltámadás ünnepére.

... Négy gyereke volt összel még a szegényeszerű szücsnek. Egy már idegent jártot diakooska, a többiek aprósák: Jani, Laczika, Fercsike. A kit a három közül előbb neveztem: olyan volt szegényke, mintha úgy fogták volna föl csak. A többi fekete cigányforma mind, mint az apjuk-anjúk: amugy is fűrgék, elevenek, szikraeszüek. — Jani meg hamvasszőke, világosszemű, csendes bánygyűcska. Aztán szegényke még püpos is volt. Nem nagyon, de mégis.

Azt mondják, az édesanyának édes a gyermeke mind és egyforma. Hát ez igaz. Hanem azért emlékezetek vissza mind, a kik sokan voltakot, hogy volt egy, a kit mindnyájatok fölött becéztek. A legkissebb, a legnagyobb, a fiu, a leány, a legrosszabb, vagy tudom is én: melyik, de volt.

Azoknál, a kiktől én beszélék, Fercsike volt a bece. Legkisebb is, legszebb is, okos is, csupa öröm az egész gyerek, pedig még csak negyedfél esztendő. A kis püpos meg már nyolc. Két izromba járta már az első iskolát, haszon nélkül. Nyámmiha feje nem vette be a betűt.

Egyszerre csak híre szalad az ufajta istenátkáknak. Hogy a gyerekkel fölfordul nagy hirtelen a világ, csak olyan hirtelen maga-

hoz tér, a nyakát fájlalja, de nem túlságosan Se ráolvasás, se az ecetes korpa, se a herbaté nem mulasztja el. Hanem a szegény gyerek úgy másnap elkezd hortyogni, levegő után szomjuhozni, aztán az eszen levő istenadtaeska hirtelen megfullad. Volt, nincs. Mikor a temetőből hazajönnek, elkezd panaszkodni a másik, egy nap, két nap: odavan az is és így tovább kerül, pedig a másodiknál már doktor is volt.

— Edes Istenem, kerüld ki a házunkat...

Azt mondják: így ragadós, úgy ragadós. Ehol Janesi iskolába jár. Gyerekehalott, ha van az utcában, neki oda be kell nézni. Egy krajcárért, kettőért segít a temetőből hazavinni az asztaloshoz a könnyű, gyerekeknek való, kis szentmihály lovát. Mégis: odase a világnak.

Lacika meg hetek óta se volt az utcájtóig se, (rossz a ciszmácskaja szegénynek) — mégis megkapta a veszedelmet. Sebeseen cibánt vele. Így este rajta esett valami erős rázóhideg, aztán elaludt, Mikor fölérzett: már a nyakát fájalta.

— Jaj Istenem.

— Nyagon-e?

— Néha nagyon.

pedig — szerintünk — csak két mód van: vagy megadni e tiszttségnek a munkához viszonyló szellemi és fizikai erőt, tehát mielőbb betölteni a másik mérnöki állást is, mely ma üresedésben van; vagy pedig a szabályrendeletnek most történi átdolgozásánál eltörülni véglegesen ezt a második mérnöki állást, de e helyett aztán — eltávolítván szabályrendeletileg a városi mérnököt a magánmunkálattól — az egy mérnök részére olyan fizetést állapítani meg, mely mellett ne is legyen magánmunkálatok elvállalására kényszerülve s amely őt anyagilag olyan helyzetbe hozza, hogy minden munkásságát kizárólag a városnak, mint erkölcsi közületnek szentelhesse, a hivatalos bürokratikai órákon kívül is.

Más módot arra, hogy a mérnöki tisztségtől jogosan megköveteljük a községi és közdülőutak szakszerű gondozását is, — a magunk részéről nem látunk s még az utóbb említett mód mellett is — ha t. i. csak egy mérnöki állást hagy meg az új szabályrendelet, szükségét látjuk annak, hogy a mérnök mellé egy műszaki segéd rendeltessek, aki a belső — térképezési s ehhez hasonló munkákat végezze.

Azonban nem azt akarjuk ezzel mondani, mintha közlekedési útaink és eszközeink mai nyomorúságos állapotát a mostani rendszerünk teljesen mentené. A mai erők mellett is, kevés jóakarattal sok meglevő nyomorúságon lehetne és kell is segíteni. Nevezetesen sürögősen szükséges, hogy az útonk sűrűn összes hidak és átvezetek járható jókarba helyeztessenek, mert az tűrhetetlen, hogy ma olyik helyen, a legkisebb vigyázatlanságnál derékig szakadhat bele a jószág a hidakba és ezzel a legnagyobb lélekveszedelemnek van kitéve a közönség.

Nem kevésbé tűrhetetlen a helyzet a földi révnél, a kompközlekedés-

nél is, mely Szentesen, a vármegye vezérvárosában hasonlíthatatlanul nyomorúságosabb, a mindszerinti kompközlekedésnél.

Sokszor kell e miatt pirulnunk kivált a csongrádiak keserű panaszaiban, miknek jogos voltáról már nem egy ízben személyesen is meggyőződünk.

Igy, hogy egyebet ne említsünk, a most volt nyári országos vásárt megelőző napon a révbérlő — az ekkor már javában folyó jószágfelhajtás dacára is a kiskompot járatta s csak az utolsó percben állította be a nagyobb kompot, holott magunk láttuk, hogy — a közlekedési igényeknek teljesen megfelelő — mind a két kompjáratása szükséges lett volna.

Ez már nem mérnöki, de rendőri intézkedést követel, csak hogy ott a rendőri felügyelet és ellenőrzés teljesen hiányzik s most, a vásár alkalmakor is csak nagy későre, délelőtt 7—8 óra közt baktatott le két csendőr a kompjáratás innerső partjához, míg a túlsón egy lélek se volt a rend fenntartására.

Természetes, hogy ilyen viszonyok közt, aki teheti, vásáros is elkerüli a szentesi kompjárat és még kerülőutat is tesz inkább Mindszent felé.

Tisztelt városi hatóság! tessék ezeket egy kis ügyet vetni és — legalább ami módjában van — abban megszüntetni erélyes fellépéssel és intézkedésekkel közlekedési nyomorúságainkat.

A kisiparosok hitelügye. A kereskedelemügyi miniszter az évi 42,434. számú leirattal értesítette a hazai ipartestületek központi bizottságát, hogy a kisipari hitel-szervezet ügyében folytatott tanulmányok terén bebizonyulván, hogy a kisiparosok helyzetén segíteni hivatott hitel és egyébszervezetek csekély száma és a meglevők nehéz helyzete nemcsak az olcsó hitel, de ép oly mértékben a szakszerű vezetés és felügyelet hiányának is tudható be,

meggyőződött egy olyan megbízható központi szervezet szükséges voltáról, mely a jelzett feladatokat betölteni lenne hivatva. Ilyennek kínálkozik (az úgynevezett gróf Károlyi Sándor-féle) »Hazai iparszervezetek központi hitelintézete«, mely alap-szabályai közé a kézműiparosok hitel-igényeinek szövetkezetek útján, olcsó kamattal mellett leendő kielégítése is felvette.

Az ügy jelenlegi stádiumában a miniszter legcélszerűbbnek véli értekezleten tenni megbeszélés tárgyává:

1. azon igényeket, melyeket a »Hazai iparszervezetek központi hitelintézete« a rendelkezésére adandó tőkék nagysága és a szakszerű felügyelet költségei tekintetében támaszt, valamint ez igényekkel szemben az állam részéről követelendő garanciákat;

2. azon módozatokat, melyek mellett a budapesti takarékpénztár és országos zálogkölcsön részvénytársaságnál fentartott 400,000 korona ez igények esetleges részbeni kielégítése gyanánt a »Hazai szövetkezetek központi hitelintézete« áttalálható volna;

3. amennyiben áttalálás lehetne nem mutatkoznék, azon módozatokat és feltételeket, melyek mellett a fenti összegből lehető legelőnyösebben volnának a fővárosi és vidéki kisiparosoknak kisebb összegű hitelek engedélyezhetők.

Sulyt helyez a miniszter arra, hogy ez alkalomból az érdekeltek képviselői is jelen legyenek és nézetüket nyilvánítsák, miért is felhívta a központi bizottság, hogy a f. évi július hó 23-án délután 5 órakor a kereskedelemügyi minisztérium nagy tanácsstermében tartott értekezleten két budapesti és két vidéki kisiparos tagja által képviseltesse magát.

A központi bizottság e négy tagot meg is hívta a tanácskozásmányra azzal, hogy ugyan-csak esütörtökön, július hó 23-án d. e. 10 órakor, az eziránt nyilvánult kívánsághoz képest, a magyar kereskedelmi múzeum tudakozó-irodájában előértekezlet lesz, mely alkalommal a kiküldöttek az ügyre vonatkozó hivatalos irományokba is betekintheznek.

Az előértekezlet után aztán, a jelzett nap délután 5 órakor megtartották a keres-

— No csak türtőztessd lelkem. Reggel elhíjjuk a doktort.

— Meg körtemuzsikát is kapok, ugy-e?

— Kapsz édes szívem, kapsz, csak csendeskedj.

És elhallgatott. Nem aludt. De a körtemuzsikát megakarta érdemelni. Száraz, ugató köhögéseit belefojtotta várkoskájába.

Korán reggel elmentek a doktorért. Csak délfelé jött el, annyi volt az ügye. Szerencsétlencbék sohse voltak a doktorok, mint akkor. A gyilkos veszedelemmel szemközt úgy álltak, teljes tehetetlenül. Alig is ismerték az előt, csak könyvből.

— Ugy-e alásán kérem... az?

Az orvos csak a szemével intett.

— Édes barátom: az Isten jó.

Jó is. Huszonnégy óra múlva szárnyakat növesztett a Lacika kis fehér lelkének.

A két szegényember összebortul a hideg tetem fölött. A bece belekapaszkodott az anyja szoknyájába, úgy nézte bámész szemekkel, hogy apa, anya sír. Jancsi pedig a halott játékaikat szedegette össze, dugdosta zsebre nagy örömmel.

Csak délután szomorodott el, hogy elhisgették a koporsó mellett. Pedig ő szerette volna vinni a keresztet, a kis púpos.

A két éjszakai virasztástól, lelki törődéstől elernyedt édes anyát a Fercsike zihákolása költötte föl nehéz álmából. Inkább a szívével hallotta meg.

— Te teszel úgy, kis báránym?

A gyerek szólni akart, de csak úgy elköhögte.

— Irgalmas Isten...

Minden elől, minden próbálgatás nélkül fogta meg az édes kis virág gyöngye szálát a telhetetlen rém.

A torkát nézték mindjárt.

— Mondjad édes csillagom, a...

Az öldöklő lehelet fehér köde terjengett már a kicsi garaton...

A fagyos, szeles éjszaka ellenére félig öltözött futott a boldogtalan apa az orvosért. Pedig tudta, hogy hasztalan. Az Isten szörnyű ítélete ez már. Visszavetetlen ítélete.

Az is volt. Vízhányó Mari, a szellérszszony előre gondolta. Még akkor, hogy a Lacika szemét nem fogta le tisztára a szelíd nyomás. Mikor a halott szeme nem csukódik le egészen, vár valakit...

A dologban, szegénységben, bajban megdözdött édes anya elájult. A mi édes anyáinknak nem mesterségük pedig az elāju-

lás. De ez a csapás szíven érte. A legkisebb, a legszebb, a legkedvesebb nincs. Most, mikor már a tehetetlenségből kinevelte, mikor a legtöbb örömet okozza — nincs...

Ugy locsolták föl, úgy öltöztették, úgy támogatták két felül, míg a koporsót beszentelte a pap. Ugy kellett a két kis keresztfárol lefejtetni a kezét...

Napok multak. Ugy járt-kelt szótlan zokogással le-fel a csendes házban, mint a lélek. A férj a műhelypadon, a munka-asztalon összetette a kezét, úgy fordult a hátfájalmu Mária felé, a fölfeszített Jézus felé:

— Édes Istenem, ne vedd el az eszté... Édes Istenem...

Meg az asszonyát ajnározta.

— Anyja, feleségem. Térj magadhoz. Ládd, az Isten megtartotta a többi kettőt.

A szerencsétlen asszony csak a fejét csóválta. Nem szólt, de a szeméből kibeszélt a panasza:

— Az enyim nincs, nincs...

A kis púpos pedig az udvaron csigázott. Bezörgött az ablakon:

— Édes apám. Keressen patkószöveget a csigámba.

Dél felé bejött kenyeret kérni.

kedelmi minisztériumban az ánkettet, melyen a minisztérium részéről Dániel miniszterén kívül résztvettek: Vörösi László államtitkár, Kvassay min. tanácsos, Hunfalvi min. titkár, Békessy dr. ipar felügyelő, Andor Endre segéd-fogalmazó mint előadó és Wittenberger számellenőr, a pénzügyminisztériumtól Papp Elek osztálytanácsos, a hazai szövetkezetek központi hitelintézete részéről gróf Károlyi Sándor, Hajós József, Hevesi Ödön és Bernát István, a budapesti takarékpénztár és országos zálogkölcsön részvénytársaságtól pedig Cserna Lajos, Madari Gábor, Kreutzer Balázs és Császár József bizottsági tagok.

Az első kérdésre az értekezlet tagjai egyhangúlag konstatálták, hogy csakugyan a szövetkezés a legkalkalmasabb mód a kisiparosok hiteligenyének kielégítésére.

A második kérdésre a szövetkezetek központi hitelintézetének képviselői kijelentették, hogy az intézet azon tökéscsökkenek megfelelően, amelyek a kormány részéről rendelkezésre bocsátatnának, ez hajlandó volna egyelőre szerényebb mértékben is, mint a kormány megbízottja munkába venni az ipari szövetkezetek és különösen a nyersanyag beszerző szövetkezetek megalakítását, oly módon azonban, hogy e nagy nehézséggel járó munkában az előálló veszteségeként a kockázatot egyelőre magára nem vállalhatja.

A hazai ipartestületek központi bizottságának képviselői köréből az az óhajtatás merült fel, hogy a kisiparosok részére külön intézet szervezendő; remélik, hogy egy fővárosi intézet minden kormánygarancia nélkül, tehát a kockázat elvállalásával, csupán bizonyos kedvezmények elnyerése mellett, hajlandó lenne a kisiparosok hitelét az egész országra nézve szolgálni; ha nekik erre idő engedtetik, e tárgyban részletes előterjesztést tesznek.

Hosszas eszmecsere után Dániel miniszter megköszönvén a megjelenteknek a tőlük kapott becses információkat, amelyeket leplezetlenül adtak meg, kijelenti, hogy addig is, a míg a hazai ipartestületek központi bi-

Az anya szeggett neki kenyeret. Még odanyújtotta, azt tette hozzá:

— Óh, mért nem terád nézett az Isten inkább...

A gyerek nem értette a mondást, csak a tekintetet. A kenyeret letette, sirva fakadt, leborult a padkára.

A rettenetes elszólás eszméltre hozta a boldogtalan asszonyt. Főlemelte a kis púpos fejét, megcsókolta siró szemeit.

— Lelkem, édes gyerekem, ne, ne; hiszen csakúgy szeretlek én téged is, he. Te vagy az én kedves gyerekem...

Jani csak visszaborult. Aztán föl se kelt többet. Sirásában elnyomta az álom. Aludt estig, akkor már ölelte tartotta az az angyal. El se eresztette. Az Isten ránézett.

Ez az, a mit az édes anya soha se felejt el, ez az, a mit ezerszer megbánt, ez az, a miért mindennap templomba mén, amit százszor meggyónt. Elfelede a többit, el a legkedvesebbet, el minden mást. Ez az a siró seb...

... Hazámbelei ismerősök, te édes özcsém, utóbb fakadt hájtása az erős fának: ezt az írásmat titkoljátok el édes anyamtól...

zottságának kilátásba helyezett előterjesztése beérkezik, a tárgy további részleteibe nem bocsátkozik; de már most megjegyzi, hogy téves az értekezleten felmerült az a nézet, mintha bárki is a kisiparosokat hitelszükségleteik kielégítése körül a gazdaosztálynak mintegy alá kívánna rendelni. Mert bármely intézetre bizassék is az ipari hitelszükségletek kielégítése, nem is említve azt, hogy az intézet amely e célt szolgálja, a kormány felügyelete alatt állana, másfelől az illető intézet alapszabályaiban is lehetne garanciáról gondoskodni az iránt, hogy a kisiparosok hitelszükségleteinek kielégítése, mint különálló cél honoráltságok.

Ezzel ez a nagyfotosságú értekezlet véget ért.

Az aratás és a gazdasági állapot.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot július hó 15-én, a földművelésügyi miniszterhez az állandó gazdasági tudósítoktól beérkezett jelentések alapján a következő volt:

Az esős és hűvös időjárást jóformán minden átmenet nélkül egész hirtelen száraz és meleg időjárás, sőt itt-ott hőség váltotta fel, siettetvén természetesen a gabonaművek beérését. Az aratás július első felében teljes erővel megindult az ország legnagyobb részében, így pl. az Alföldön egyszerűen kezdtek aratni a rozst, búzát és árpát. Míg azonban a hirtelen érésrel a rozs és árpa nem károsodott, a búza — melyet különben is már a rozsda és üszög nagyon sok helyen megtámadott volt, — itt-ott apadt szemű is lett. Az Alföldön, a Tisza mentén, de a Dunántúl is sok helyen a rozsda és üszög — részben azonban a hőség is a búza minőségében 10—30 százalék kárt okozott, sőt néhol, pl. Torontálvármegyé leg több községében, főképp a rozsának soha nem tapasztalt nagyfokú föllépe miatt, a melyet alkalmasint a június hó végén és július elején észlelt nagy kőd okozott, a búza szeme 30—50 százaléki megsemmisült. Egészen apró, töpörödött és silány minőségű búzát láthatni itt a jó minőségű búza között. A 72—75 kilós búza együtt található az itt-ott Torontálban is előforduló 78—82 kilogramos búzával.

A búza minőségének csökkenése kétségtelenül hátrányos hatással van némileg az ország búzamenységére nézve is, de mert mégis több a jó búza, mint a gyengébb s mert az eredmények mennyiségileg is nagyobbára kielégítőek, hihetőleg az ideai termés végeredményében még sem lesz gyengébb a mult évinél. A próbacéplések, melyek most folynak, bizonyára nemokára igazolni fogják, hogy Magyarország az idén is országosan átlagban közép és jó közép szerű termésű volt.

Az utóbb lefolyt két hét alatt is előfordultak jégesősések kivált Somogy, Vas, Bihar, Szilág, Brassó és Nagyküküllő vármegyékben; az előfordult kárt többnyire 20—50 százaléki között ingadozik.

Férgek tömegesen sehol sem mutatkoznak nagyobb területen, de azért szörvénnyesen, főképp egyes járásokban jelentékeny kárt tesznek most is; cukor- és takarmányrépa, lőhere és lucerna, tengeri, dohány és zabok; itt-ott a szőlőkben is pusztítanak.

A búza területe, mint már a multkorai jelentésben is kiemeltük, 5,345,000 kat. holdra becsülhető.

A búza termés igen változó eredményeket mutat; a terméshozam számból és magból túlnyomólag közép és jó közép szerű, sőt néhol igen jó, de azért vannak egyes helyek, ahol a gazdák sem mennyiségre, sem pedig minőségére nincsenek megelégedve a természettel. A rozsda, üszög és hőség a terméshozamot: Torontál, Vas, Baranya, Csongrád, Temes, Bács-Bodrog, Zala, Tolna, Zólyom és Krassó-Szörény vármegyékben meglehetősen csökkentette. Némely helyen a termés átlag 30—50 százalékkal csökkent. Az országos terméshozam azonban nem nagyon változott, mert a várható orsz. ered-

mény is csak 500—600,000 métermázsára visszacsúszást mutat. A reményelt búzatermést, az elemi csapások okozta károk leszámításával 39 millió métermázsára tehetjük: tavaly termelt 39,27 millió métermázsára.

Legjobban áll a búza, illetőleg mennyiségre nézve legjobb termést, azaz 7—9 métermázsát ígér: Bars, Esztergom, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Baranya, Fejér, Komárom, Moson, Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém, Zala, Bács-Bodrog, Csongrád, (9,40 mm.), Heves, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Békés, Bihar, Hajdú, Szabolcs, Arad, Csanád, Temes, Brassó, Csik, Háromszék, Maros-Torda, Nagy-Küküllő és Szeben, összesen tehát 33 vármegyében; legrosszabb termést ígérnek: Torontál, Torda-Aranyos, Szolnok-Doboka, Beszterce-Naszód, Ugocsa és Sáros vármegyében. Az országban várható átlagos minőségi súly 77—78 kgr.-ra becsülhető.

A rozs és kétszeres területe, a téli elemi csapások levonásával két millió kat. holdra tehető; őszi rozst nagyobbára már az ország minden nagyobb vidékén learatták. A termés-eredmény minőségére nézve alighanem jobb, mint a mult évi volt, mennyiségére nézve két millió métermázsával meghaladja a mult évi termést. A terméshozamot a beérkezett részletes adatok alapján 13 millió métermázsára becsüljük.

Legjobb termést várnak, azaz 7 métermázsán felüli eredményre számítanak: Sopron, Somogy, Tolna, Zala, Bács-Bodrog, Csongrád, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Békés, Bihar, Hajdú, Temes, Háromszék, Kolozs és Nagy-Küküllő vármegyékben; leggyengébb a termés, azaz 6 métermázsán alul maradt az eredmény: Árva, Bars, Hon, Nógrád, Túróc, Zólyom, Győr, Moson, Abauj-Torna, Bereg, Gömör és Kis-Hont, Sáros, Ung, Máramaros, Ugocsa, Szolnok-Doboka, és Torda-Aranyos vármegyékben.

Az őszi árpát már mindenütt learatták; a tavaszi árpát is aratják, sőt az alföldi részeken már szintén kepékbe van rakva. Az eredmények — amár az utóbbi évek meglehetősen sok kárt okozott minőségében — általában véve kielégítőek. Sok helyen gyönyörű sörárpa termett és így az a reményünk, hogy az idén sok sörárpa lesz, immár meg fog valószínű. Az árpatermést a július 15-iki becslés szerint összesen 12 millió métermázsára tesszük; tavaly közel 11 millió mm. termett és így az eredmény a mult évinél minőség- és mennyiségre nézve kielégítőbb.

Legjobb termést, azaz 7 métermázsán és azon felüli eredményt remélnék: Nyitra, Baranya, Fejér, Komárom, Sopron, Tolna, Veszprém, Bács-Bodrog, Csongrád, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Szepes, Békés, Bihar, Arad, Csanád, Temes, Torontál és Szeben vármegyékben. Leggyengébb a termés, mert az átlagosan várható eredmény 5 mm. zsán alul fog maradni: Árva, Turóc, Zólyom, Sáros, Ung és Ugocsaiban.

A zab lényegesen javult nemcsak mennyiségére, hanem minőségére nézve is. Ennek a változó, szeszélyes időjárás nem ártott. A zabbal bevetett terület legalább is 1,74 millió kat. hold volt s az országosan várható termés a 11 millió métermázsán jóval felül lesz. Tavaly 10,26 millió mm. zab termett. A zabot már az Alföld nagy részében aratták; a hegyi vidékeken azonban még zöld.

Legjobban áll a zab s átlagban 7 métermázsán s azon felüli termést ígér kat. holdankint: Baranya, Fejér, Moson, Somogy, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém, Zala, Bács-Bodrog, Csongrád, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Békés, Bihar, Arad, Csanád, Temes, Torontál, Brassó, Fogaras és Udvarhely vármegyékben; leggyengébb és átlagban csak 5 mm. s azon aluli eredménssel bíztat: Árva, Zólyom, Bereg, Sáros, Ung, Ugocsa és Torda-Aranyos vármegyékben.

A repcét learratták és elcsépelelték; az eredmények országszerte igen különbözők voltak. Helyenkint egészen jól sikerült a termés, másutt azonban — és ez a túlnyomó — gyengén; és így, mert az országban igen sok repcét a tavasz folyamán föl kellett szántani,



vegeredményében az idej repcetermés kisebb volt, mint a múlt évben.

A köles és tatarka terméshozama is különböző, itt-ott aratják már az első kölest, a mely kielégítő. Az eső a késői kölesre és tatarkára igen jól jött.

A kertivetemények, főleg a zöldségfélék általában véve országszerte kedvező és nagyon jó termést ígérnek.

A kukorica csövesedik, minthogy az utóbbi napokban is számtalan helyen esőt kapott, s igen szépen nő — többnyire jó középértékű, helyenkint azonban lát-ható gyenge a kukorica is. Feltöltötetése a szorgos aratási munka-idejé dacára is megtörtént.

Kender, len és komló csekély kivétellel az országban jól fejlődnek; a kender és lent nyúvik már több helyen.

A dohány fele részben törhető és jó, részben azonban gyenge, férgék pusztítása és a szárazság következtében.

A takarmány, főképp pedig a cukorrépában a cserebogár álcája, az ormányosbogár és egyéb férgék leginkább Pozsony, Esztergom, Nyitra, Sopron, Bars, Trencsén és Abauj-Torna megyében okoz kárt.

A burgonya az ország nagy részében jó termést ígér; néhol ugyan a peronoszpora infestans és a pajor károsítja, mindazáltal a folyó évi burgonya-termés a múlt évit úgy minőségre, mint mennyiségre nézve felül fogja mulni. A korait már javában szedik s forgalomba is került.

A mesterséges kaszálók kevés kivétellel kielégítően fejlődnek, de a második termés túlnyomólag gyenge volt, mert a lekaszált rendeket az eső sok helyen kilugozta. A zabos búkköny többnyire kielégítő termést szolgáltatott, ámbár ennek is ártott az eső.

A rétsarjú elég jól nő; néhol, ahol idejében esőt kapott, igen jól áll s bő termést ígér. A legelőknön is előmozdította a fűnövést a mostani esős időjárás.

A szőlőtermés-kilátások ország-szerte kielégítőek; helyenkint ugyan sok férg károsítja, de a szőlősgazdák meglehetősen jó sikerrel védekeznek ellenük.

Gyümölcs kevés termett.

Egyházmegyei közgyűlés.

A csanád-csongrádi ág. hitv. ev. egyházmegye képviselői gyűltek egybe a f. hó 21-én Szegeden, hogy egyházmegyéjük legvitalisabb kérdéseit komoly tanácskozás tárgyává tegyék.

Ez volt az egyházmegye első közgyűlése. Mert tudvalevő, hogy eddig önálló csanád-csongrádi egyházmegye nem létezett és csak nemrégiben, a százhusz ezer hívőt számláló békési esperességi kerületből keletkezett épp úgy, mint a két másik új egyházmegye, az aradi és a békési.

Ezt a megosztást adminisztratív érdekek tették szükségessé; ott azonban, ahol a három egyházmegye érdeke találkozik, ott delegált bizottságaik közös munkakifejtésre tömörülnek. Így p. u. többek között a szarvas főgimnázium fölött való felügyelet mind a három egyházmegyét illeti egyenlően.

Ez az első közgyűlés nagy érdeklődés mellett folyt le és azok az üdvös határozatok, amelyek ezen meghozattak, tanúságot tesznek arról, hogy az ág. hitv. ev. csanád-csongrádi egyházmegye képviselői mily őszintén viselik szívkön egyházuk érdekeit.

A közgyűlésről tudósítónk a következő részleteket közli:

A csanád-csongrádi ág. hitv. ev. egyházmegye küldöttei már a f. hó 20-án délelőtt érkeztek meg Szegedre nagy számban és meg sem pihenve, mindjárt hozzáláttak a munkához.

Délutáni két órákor összeült az egy-

házmegyei népiskolászék, amelyen a két dékánus: Thomai József szegedi és Chován Viktor ambrózfalvi körlelkész jelentése alapján, az iskolákra vonatkozó több kérdésben érdemleges határozatot hoztak.

Délutáni 6 órákor előtervezetlet volt, amely eltartott esti kilenc óráig.

A munka nagyobb és komolyabb része persze a f. hó 21-re maradt.

Reggeli 8 órákor az ág. hitv. templomban istentisztelet volt, amelyen Draskóczy Ede makói lelkes nagyhatású beszédet tartott. Rövid szünet után megkezdődött az első rendes évi közgyűlés, amelyet Háász Antal bánhegyesi nagybirtokos, az egyházmegye új világi felügyelője nyitott meg. Hazafias beszéde végén háromszáz forintot ajánlott föl az egyházmegye szegény-alapja javára, amit a közgyűlés lelkes éljenzéssel nyomban meg is hálált.

Ezután Petrovics Soma társelnök, egyházmegyei esperes évi jelentését olvasta föl, amelyben behatóan ismertette az egyház erkölcsi és anyagi életét. A közgyűlés elhatározta, hogy a szép és tartalmas jelentést a közgyűlés jegyzőkönyvével együtt kinyomatja és azt az egyházmegye tagjai között szétosztja, úgyszintén felterjeszti a kerületi gyűléshez is.

Nagy érdeklődés között hallgatták meg a három egyházmegye delegált bizottságainak a szarvasi főgimnáziumra vonatkozó jelentését, amelynek tudomásul vétele után, a bizottságok működése és jogkörére vonatkozólag hoztak határozatot.

Az özvegy-árva intézet vagyonának a három egyházmegye között való megosztása tárgyában nem hoztak érdemleges határozatot. Elvileg elfogadták ugyan a megosztásról szóló indítványt, előbb azonban kikérik az egyházmegye tagjainak véleményét.

A csongrád-csanádi egyházmegye azon politikai községeit is, amelyeknek nincsenek is ág. hitv. ev. hívei, az egyházi zsinat határozata értelmében egy-egy anya-egyház kötelékébe osztották be.

Végül több kevésbé fontos ügy elintézése után, a közgyűlés délutáni két órákor véget ért.

UJDONSÁGOK.

Szentes, 1896. július 26.

— **Városi közgyűlés.** Szentes város képviselőtestülete a f. hó 27-én, holnap délelőtt 9 órákor közgyűlést tart a túl a kurcai tanácskozó tereben. E közgyűlés tárgysorozata 32 ügyet ölel fel, melyek közül a lényesebbek a következők: A városi kórháznak vármegyei közkórház céljaira való átengedése; — több képviselő indítványa a városi tanács ellen folyamatba tett fegyelmi ügyben; — a városi főgimnázium államosítása tárgyában kelt miniszteri rendelet; — a szentesi jót. négyelet által fentartott kisedővónak átvétele tárgyában kelt egyszégy jóváhagyása; — a Sarkadi Nagy Antal által hagyományozott 50 ezer frt tárgyában bírósági végzés; — a városi gőzfürdőnél szükséges újítások tárgyában tanácsi előterjesztés; — a kurcai halastó őrzetére vonatkozó tanácsi előterjesztés; — a közegészségügyi bizottság jelentése a nagyvendéglő állapotáról; — a nagyvendéglő és melléképületeinél szükségelt javításokra vonatkozó tanácsi előterjesztés; — a szervezési szabályrendelet módosítási tervének tárgyalása; — a közpénztár költségvetés szerinti kezelésének kitüntetéséről

egybeállított 1896. évi II. negyed naplókivonatának megvizsgálásáról bizottsági jelentés és az 1893. évi közpénztári zárószámadás.

— **Képviselő-jelölés Csongrádon.** A képviselőházat még fel sem osztották s ha pályafutását teljesen be akarja fejezni, valójában a jövő év februárján kellenék lejárni a képviselői mandátumoknak; — azonban mind amellet is országszerte olyan bizonyosra veszik, hogy a törvényhozó testületet még ez évben feloszlatják és a választásokat még ez évre kitűzik, hogy mindenféle megindultak a mozgalmak a képviselőjelölés dolgában. Így Csongrádon, az ottani szabadelvű párt a múlt vasárnap tartotta szervezkedő és jelölő értekezletét a választók igen élénk érdeklődése mellett, kik pártelnöknek Ujhelyi Nándor tekintélyes ügyvédet, végrehajtott bizottsági elnöknek pedig, egy nagyobb-számú bizottság élére Pirokska István községi bíróvá választották meg. Több, teljesen egyirányú felszólalás után aztán egyhangú lckeséssel Gajary Ödönt, a Nemzet szerkesztőjét kiáltotta ki a párt jövőendő képviselő-jelöltjének és elhatározta, hogy a jelöltet meghívják Csongrádra vendégül, hogy így alkalma legyen a polgársággal közelebbről megismerkedni.

— **Talajvizsgálás dohánytermelőre.** A talajvizsgáló orsz. bizottság, mely a dohánytermelésre alkalmas földterületek kimutatása céljából végezi munkáját, a f. évi augusztus 3-án kezdi meg vármegyénk területén, az itteni hivatalos közegek bevonásával, a működését. A találkozó a jelzett napon a szegedi kir. dohánybevéltő hivatalnál lesz.

— **Apróságok Stammer Sándor életéből.** Hogy a köztiszteletben állott öreg úr kidőlt közulunk és tisztos ősz alakja nem siet többé végig az utcákon, megelővenünk mindenféle életének, munkásságának jellemzetes apró történeti, miket a hagyomány tartott fent, vagy amikről írott betűk tanuskodnak.

Így a szomszédos Vásárhelyen leplező "Hódmezővásárhely" című lapjartunk tárcáikkal szentel a f. évi 59-ik számában a vármegyei utó alispánja emlékezetének, amelyben néhány ilyen apró jellemvonását megörökíti az öreg úrnak.

Így elmondja a lap, hogy Stammer Sándor 1849-ben hivatalát vállalván a szabadság-arc leverése után, először H.-m.-Vásárhelyre lett kinevezve kerületi biztosnak. Az 1849. április 14-iki függetlenségi nyilatkozatot — azt megelőzően — Vásárhelyen a megyei tisztviselők hirdették ki és erről szóló hivatalos jelentésük a megyei levéltárban helyezték el. Mikor aztán 1849. végén a volt tisztviselő egyike-másika nehéz aggodásban veredézködött e jelentések után Stammer Sándornál, ő azall nyugtatta meg az aggságoskodókat, hogy "azok jó helyre vannak állítva." És tényleg, nem is történt azok miatt Csongrádvármegyében senkinek semmi bántódása, holott másol e függetlenségi nyilatkozat kihirdetésültyson büntették, üldöztek és sanyargatták.

1853-ban Hódmező-Vásárhelyt a tarján-végi töltés megvédésével a szó szoros értelmében a végpusztulástól mentette meg. A veszélyeztetett pontokon mindenütt megjelent dolgozni kész a két keze munkájával is; tudott buzdítani s ha kellett, megfenyíteni is. Pandúrjaival házról házra járt a védelmi munkaerőt kirendelni.

Itt történt, hogy az akkor még feltöltetlen "Csúcs" fakadóvíztől borított utcába lépokon hatolt be s ahogy ez alkalommal az egyik ház pitarába benyitott, három férfit talált ott, ahogy hasmánt fekvé, huszongyeztek.

A belső láttára ijedten igyekeztek az emberek felugrani, de a hercules-termetű szolgabíró egy erőlyes kézmozdulata vesztgmaradást parancsolt. S abban a helyzetben, ahogy a város végveszedelmével szemben kártyáztak, kiszolgáltatta nekik Stammer Sándor a pau-

dúrjaival a szolgabírói porciót, mely 12 botütés volt szemben az alispáni 25-el.

Persze, e történetke igaz voltát csak a furcsa játszma partnerei vagy ezek ivadéai bizonyíthatnák ma; de hogy ez az adoma Vásárhelyen S t a m e r ö z l fentmaradt, ez is igazolja, mennyire bírt erélyében a nép.

— **Pályázat tanító állásra.** Szentes város községi iskolaszéke pályázatot hirdet a város nagy-királysági tanyái iskolájánál üresedésben levő tanító állásra. A pályázat egyik feltétele az is, hogy — ha az esetleg megválasztandó tanító nőtlen volna, véglegesítése után fél év alatt megköszöni tartozik. A kélden felszerelt kérvények szeptember 1-ig küldendők be az iskolaszéki elnök címére. A közelebbi feltételeket lapunk mai számának erre vonatkozó hirdetményéből tudhatják meg az érdeklődők.

— **Nyári mulatság.** A kereskedő-ifjak egyletének vigalmi bizottsága nagyban szorgoskodik, hogy az egylet által augusztus 2-án, a túl a kurcai ligetben tartandó — sétahangversennyel egybekötött nyári táncvigalom minden tekintetben jó sikerű, kedélyes mulatság legyen. Es ismerve a rendező-bizottság buzgalmát, kivált, hogy e nyáron ez az első s valószínűleg egyetlen táncmulatság is, hol közönségünk kedvére kimulathatja magát, — nincsen is semmi kétségünk az iránt, hogy a derék egylet vigalmi bizottságának fáradozását a legteljesebb siker fogja jutalmazni. Hogy pedig a közönség a délutáni sétahangversenyen is minél kellemesebb szórakozást találjon, a rendezőség a ligetben egy sörcsarnokot és egy cukrászatot állít, melyben fiatal szép leányok lesznek a kímérők, elárúsítók, még pedig megszabott áron adva előrt és fagyaltot; — a sört poharanként 12 kr, a kiskafyaltot 15 kr s a nagy fagyaltot meg 18 kr-ért.

— **A fölülvizsgálat nagyvendéglő.** Mint értesülünk, a város tulajdonát képező nagyvendéglő épületét a mult hét folyamán P o l l á k Sándor dr. vármegyei főorvos is tüzetesen megvizsgálta. Arról, hogy a vármegyei főorvos vizsgálata eredményéről jegyzőkönyvet is vett volna fel; nem tudunk semmit. Azt azonban tudjuk, hogy határozottan kijelentette azt, miszerint a vendéglőépület mai állapotában közveszélyes és közegészségi szempontból tarthatatlan.

— **Annapapi búcsú.** Búcsúja lesz ma a katolikus egyháznak, a Szt. Anna-napi búcsú, melyre a közel községek hívói is ide szoktak Szentesre seregleni gyalog processzióban, hogy itt ájtatos imáikat végezzék. Tegnap délután, a nagy hőség dacára — már tömegesen érkeztek a búcsúsok és a templomot környező utcák képe is meglevenült a búcsús árusátrák előkészületétől.

— **Beküldött.** Nem tudjuk, mit gondoljunk a városi rendőrségről, mely a legkevésbébb törődik a köztisztasággal. Kiadja, kidoblatja és publikáltatja a rendeletet, hogy az utcán való legeltetés 50 frt pénzbírságig terjedő büntetés terhe alatt tilos, de a mellett nem veszi észre, hogy a kispiactól végeségig a kispályaljon nap-napra libák és kacsák özöne kavargja fel a kispiacti ártézi-kütblő lefolyó víz árkanak bűzhödőt iszapját, dögleletes párákkal töltve be az egész utcát. Hogy az ártézi kút elkészült, azt hitük, megszabadul a város e kispályalji bűzös nyílt csatornától, mert frissül a vize; de bizony családunk ebben is s a mellett a telt árok egész köz-libalegelővé változtatta át az utcát. Figyelmebe ajánljuk e körülményt a tilalmat közhírre tevő rendőrségnek, ha talán így megvizselné a bajt és segítene rajta.

— **Holyreigazítás.** A cirkevnicai gyermekmenedékháza befolyt adományokról közölt kimutatás 2-ik csoportjában, B a l o g h Maca és C s ü c s Terike kisasszonyok gyűjtésében tévesen áll az öv. Patakini mint adományozó öv. K a m o c s a y n é helyett, — mit felkérés folytán készségesen igazítottunk helyre.

Irodalom.

A Szalay-Baróti-féle milleniumi nagy-szabású dísz-émlékműnek, a »M a g y a r o k T ö r t é n e t é - n e k most vettük a kiadóktól, Lampel Róbert-féle, (Wodianer F. és Fiai) budapesti kiadócégétől (Andrássy-út 21. sz.) a 42-ik füzetét. Ez alkalomból a napi sajtó által is többféle alakban között azon kitüntetésről emléksünk meg, melyben a derék kiadócég egyik tagja, Wodianer Arthur részület már két ízben azzal, hogy őt O felsége, a király a kiállításnak egyik meglátogatásánál megszállásával tüntette ki, elismerésül azon messzekiható irodalmi működésért, melyet a Wodianer-cég évek hosszú során fejt ki irodalmunk s közvilágosításunk emelése körül. És a legmagasabb elismerés helyén és méltó volna még akkor is, ha a kiadócég nem lép vala mással a kiállítás sorába, mint éppen csak a milleniumi évben teljesen megjelent »Magyarok Történeté-vel. — A most hozzánk érkezett 42-ik füzet tovább viszi a Ferdinánd és János ellenkirályok közti hosszadalmas versengésnek, tragikus és fondorlatos eseményekben oly gazdag történetét, mely Jánosnak, az utolsó nemzeti királynak 1540-ben bekövetkezett halálával érte csak végét. Aztán következnek Ferdinánd királynak a török ellen vesztett szerencsétlen s jórészt kudarcos hadjáratjai és más oldalon Fráter Györgynek, mint János fia gyámjának és az erdélyi birtoklás kormányzójának viselt dolgai; mondanunk sem kell, hogy az előadás szokott élénksége az olvasást valódi élvezet emeli, mint ahogy képzés dolgában e füzet sem marad hátra a többinél. A külön nagy műmélletlen kívül, mely Budavára 1686-iki ostromát ábrázolja, különösen Mária királynénak egy fényképfelvételű szép mellszobra vonja magára figyelmünket. A többi érdekesnél-érdekesebb illusztrációk pedig a következők: Szulejmán szultán arcképe, János király aránya. Fráter György aláírása. Izabella királyné aláírása. A régi fehérvári kapu záró-köve, Török Bálint monogrammjával. Rogendorf Vilmos emlékére. Buda 1541-ben, a Duna felől. Buda 1541-ben, a hegyek felől. I. Ferdinánd arcképe, idősebb korából.

A sok ezer előfizető általános véleménye, hogy a »Képes Családi Lapok« szép-irodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap élvezetes és szórakoztató olvasmányok tárháza. Nincs szám, melyben egypár jónévű, jeles író és költőn kívül, több új és újabb tehetséges embert be nem mutatna. Mert a »Képes Családi Lapok« sok szult fegtetett arra, hogy érdemes és tollat jól forgató ifjú írók és költők vezessen a világ elé. S így e lap úgy a nagyszámú olvasóközönség, mint a fiatal írók és költők kedvenc újsága. A »Képes Családi Lapok« előfizetési ára egész évre 6 frt., félévre 3 frt., negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámok kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal; Budapest, Vadász-utca 14. szám.

Nyilvános elszámolás.

Cioldt cs. és kir. Főhercegnő védnök-sége alatt Cirkevnicán létesítendő gyermek-menedék hely javára eszközölt gyűjtés folytán követhető adományok folytak be:

7. E s z e s M a r i s k a kisasszony gyűjtő ivén: Eszes Mátyas, Eszes Mátysné, Eszes Mariska, Dr. Dekány, Vladár, Rosenfeld, Bagossy József, Lampel Fülöp, Váradi Jakab, Szarka Mária, Sróder Lenke, Sövényházi Antal, Turcsányi Lajos, Borbás Sándor, N. N. Borbás, Szöke Pálné, Eszes Imréné, Schwarcz Ignácné, Tasnády Imre, Tasnády Imréné, Bugyi Antal 1—1 koronát; összesen: 22 koronát.

8. G ö t z l I r é n kisasszony gyűjtő ivén: Tóth Árpádné, Deutsch Mórné, Felsenburg Manoné, Mayer Vilmosné, Volfinger Adolfné, Klein Lipót, Csongrádmegyei takarékpénzt., Schwarcz Sándor, Nagy Ferenc, Dóka Balint, Mócz Kálmán, Kohn Gáborné, Kovács Jánosné, Bartha Sándor, Pollák Sándorné, Herczeg Józsefné, Dr. Götzl Bertalanné, Neumann Dóriné, Pollák Antal, Schira Mihályné, Sugár Arminné, Valentin Gáborné 1—1 koronát; összesen: 22 koronát.

9. K i s s P a u l a kisasszony gyűjtő ivén: K i s s Zsigmond és neje 4 koronát; Jurenák

Edéné, Soós Pál, Szathmáry Ede és neje, öv. Erdődy Antalné, Jámbor Tivadar, Lénárt Jüsti, Vadnay Andor, Csató Zsigmondné 2—2 koronát; Vattay Vince, A. Gál Sándorné, N. N. Sch. J. Csallány Gábor, Csató Zsigmond, Terkina Gyula, Perczel Kálmán, Wimmer Károly, Dr. Nagy Sándor 1—1 koronát; H. Szabó Andrács 80 fillért; Szabó Mihály 20 fillért; összesen: 31 koronát.

10. E g r e s s i G i z e l l a kisasszony gyűjtő ivén: öv. Bagi Gerőné, Sordoványi Jánosné, Szabó Imre és neje, Mátéfiné, Réti Ferencné, Végh Vilma 2—2 koronát; Csejthei Lajosné, Keller Ferencné, Draskovics Lászlóné, Mihalovics Vladár Etelka, Szabó Sándorné, Nigrinyi Zoltánné, Ujszászi Jánosné, L. Tóth Istvánné, Síha József, Lampelné, N. N., Sordoványi János, N. N., Szöke Ferenc, Cseh Lászlóné, Kadamczki Dezső, H. J. Draskovics, Egresi Lászlóné 1—1 koronát; összesen 31 koronát.

11. M e c s B a l o g h M a r i s k a kisasszony gyűjtő ivén: Mecs Balogh Lajos, Mecs Balogh Sándor, Kristó Nagy István, öv. Kozákné, Dr. Mátéffy Ferencné, Kristó Nagy Imréné, Dr. László Vilmosné, Dr. Reis Soma, Bánfalvi Lajosné 2—2 koronát; Toncs Gyula, Neumann J., Dr. Mátéffy Pálné, Mátéffy Ferencné, öv. Nagy Imréné, Dr. Czukkermann, Dr. Vecseri Sándorné, öv. Borbely Jánosné, Balogh Mihályné, Horváth Jenő 1—1 koronát; K. Szabóné 60 fillért, Rácz Antal 50 fillért; Rácz Zsigmondné, H. Szabó Ferenc, Jordán Imre, Kutas Jánosné, Györi Szuzsanna 40—40 fillért; Szűcs Dánielné 60 fillért; Vajda Sándorné 30 fillért; Pápai Ferencné 20 fillért; összesen 32 korona 20 fillért.

12. O n o d i I l o n k a kisasszony gyűjtő ivén: Onodi Gézáné, Mészárosné, Györi Sándor, Hankisz Károlyné, Zsigury Gizella, N. N. Valentin Vilma, Onodi Sándorné, Bartha János, Sasúchné 1—1 koronát; Zöldi Róza, N. N. 30—30 fillért; összesen 10 korona 60; fillért.

13. V e c s e r i M a r i s k a kisasszony gyűjtő ivén: Stammer Sándorné, öv. Sarkadi N. Antalné 2—2 koronát, Kas Gusztávné, Niedermajer Károly, Nagy Károly, Csongrád megy. gazd. egyesület, Czukor Adolfné, Csűcs Antalné, Sárdi Mihályné, ifj. Vecseri Jánosné, öv. Györi Józsefné 1—1 koronát; Szabó Eszter 40 fillért; összesen 13 korona 40 fillért.

14. V é g h V i l m a kisasszony gyűjtő ivén: Végh Ilona, Szabó Imréné, Réti Ernő, Ujhelyi Nándor, Holczler Adolf, Piroksa István, Dr. Bojntitzer 2—2 koronát, N. N. 4 koronát, Missizai János, Tasnády, Sohlya Gyula, Gröber és Szemeri, Kucséra Ferenc, Bojntizer Jakab, N. N., Bagosi Józsefné, Herke Ferencné, N. N. 1—1 koronát; összesen 23 koronát.

15. Z s o l d o s B e r t a kisasszony gyűjtő ivén: öv. Podhradszky Ferencné 4 koronát, Zsoldos Ferencné 2 koronát, Zsoldos Ferenc, Zsoldos Elek, Zsoldos Ferenc, Zsoldos Berta, Zsoldos Ferencné 1—1 koronát; összesen 11 koronát.

16. Z u k k e r m a n n I l o n a kisasszony gyűjtő ivén: Pláger Antonia, Mihalovics Jánosné, Szathmáry Lajosné, Batik Juliska, Szentesi Hitelszövetkezet, Dósa Beláné, Abaffy Lászlóné, Buday és Horváth, Hofmann Jakabné, Szűcs Jánosné, Dr. Csató Kálmánné, ifj. Kovács Sándor, Gömbös Lászlóné, Gál Sándorné, Zukkermann Károly, Berényi László, öv. Kosztka Károlyné, Ugrai Antal, ifj. Vecseri Sándor, Gálfi Lajos, Berczeli Károlyné, if. Várdy Lajosné, Sz. Nagy Imre 1—1 koronát, Földvári Imre 40 fillért; összesen 23 korona 40 fillért. Összes: 374 korona 70 fillért.

KÖZGAZDASÁG.

Az új gabona. Noha az idén kissé el-késték gazdáink az aratással, mindazonáltal néhány hét múlva már mindenütt be lesz hordva az idej termés, mert a jelenlegi kedvező időjárás folytán igen serényen folyik a munka. Némely helyen, így főleg a tiszváideken már a cseplest is elvégezték gazdáink, de új búza mégis igen kis mennyiségben kerül a piacra. Ennek oka az, hogy az alacsony árak mindenkit tartózkodásra késztettek. Tavaly ilyenkor külföldről is nyilvánult némi érdeklődés, az idén azonban a mintákat nem követte próbarendelés, miután nin-

csenek meglegedve az idej bűzánk minőségével. A leggyakoribb kifogások, hogy sok a szorult szem és nem eléggé acélos a búza, de ezen állítások korántsem tekinthetők indokoltaknak, mert hiszen néhány próbából és pláne közvetlenül a cseplés alól kikerült gabonáról bajos határozott véleményem alkotni. Az különben csaknem évről-évre ismétlődik, hogy a legelső új gabonátételekben sok gáncsolni valót találnak a tőzsdén, mert tényleg egy ideig sohasem dolgozhatják fel malmaink a friss búzát a nélkül, hogy ó-gabonával kevernék. A különbözetet a tavalyi és az idej búza között 20 kr, mely rendellenesen alacsony különbözet eléggé mutatja, hogy az idej gabona minőség tekintetében sem fog mögötte maradni a tavalyinak. A nehéz tiszavidéki búzát helyben 6.80 frt körül fizetik, míg néhány tiszavidéki állomáson körülbelül 6.10—6.20 forintot történtek bécsi számlákra kisebb vételek. — Rozsban már nagyszabású az üzlet. Főleg rendes fogyasztóink, a cseh és morva gyárosok vásárolják erősen az új rozst, úgy paritásában, mint állomásokon, de e cikknél is meglátszik az utóbbi napokban az általánosan kedvezőtlen hangulat hatása. Az árak ma helyben 5.45—5.55 forint között ingadoznak, állomásokon pedig 4.80—5.20 forintot váltakozik az ár. — Árpában ez ideig főleg a silányabb fajták kerültek forgalomba de úgy látszik, hogy az idén sem leszünk hiányában az elsőrendű exportképes fajtáknak. E tekintetben azonban ma még véleményem adni nem lehet, mert az árpatermés még legnagyobb részben lábon van, már pedig árpánál az utolsó pillanattal felette mérvado az időjárás.

A világ búzatermése 1896-ban. Az alacsony gabonárák ismét élénken foglalkoztatják a külföld gazdait ép úgy, mint a magyar gazdákat is. Az érdeklődés az árhullámzás irányára nézve mindig olyankor ujul meg, a mikor aratás előtt állunk; ekkor ugyanis könnyebb következtetni a reményelti termésbecslés alapján arra, hogy minők lesznek az értékesítési viszonyok. Az idén úgy látszik, némi fény dereng az árak körül, mert a legelső termésbecslési statisztika, a mely előtűnt fekszik, úgy az európai, mint a tengerentúli államok idej várható terméséről jelentékeny terméshányt helyez kilátásba szemben a mult évi és kivált az 1894-iki termésrel; ugyanis

| | 1896-ban várható millió hektoliter | 1895-ben termelt millió hektoliter | 1894-ben termelt millió hektoliter |
|--|------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|
| Magyarország . . . | 50.0 | 52.00 | 50.00 |
| Ausztria | 14.5 | 14.00 | 16.50 |
| Németország | 41.0 | 39.50 | 44.00 |
| Franciaország | 106.0 | 119.00 | 121.00 |
| Oroszország | 155.0 | 160.00 | 168.00 |
| Spanyolország, Olaszország és Portugália | 70.0 | 75.55 | 85.33 |
| Románia | 22.0 | 24.00 | 15.56 |
| Belgium, Hollandia, Dánia | 10.0 | 10.70 | 11.51 |
| Anglia | 20.0 | 14.50 | 21.36 |
| Bulgária és Törökország | 28.0 | 30.00 | 23.80 |
| Más európai államok | 5.00 | 6.50 | 6.50 |

Összesen : 521.50 545.75 563.56

| | | | |
|----------------------------|--------|--------|--------|
| Amerikai Egy. Áll. | 172.00 | 164.00 | 163.00 |
| Kelet-India | 63.00 | 83.70 | 93.67 |
| Argentína | 15.80 | 21.60 | 29.65 |
| Ausztrália | 9.40 | 12.60 | 14.31 |
| Más államok | 42.40 | 50.00 | 48.40 |

Főösszeg : 824.10 877.65 912.59

Népesedési mozgalom.

(1896. július 18-tól július 25-ig.)

Születtek: Nyakas Lajos, Bagi Anna, Józsa Lajos, Farkas Mártha Erzsébet, Kun Pál, Grecsó Julianna, Bálint Imre, Dezső Lidia, Szabó Ignác György, Lévai Lajos, Mikec Imre, Lakos Sándor, Tóth Jusztina, Cicatricis Ilona Erzsébet, Garai Csák Lidia, Pósa Ida, Tóth Mária, Szőke Joákim, Kósa Imre.

Elhaltak: Szijjártó Szabó Zsuzsanna, 73 éves, bélob. Pardi Mária, 1 éves, veselob. Sajtós Eszter, 2 hónapos, bélhurut. Balogh Szabó István, 5 hónapos, bélhurut. Szabó Mária Terézia, 19 éves, tüdővész. Pokománcsi Kornélia, 29 éves, szívvelhűdés. Dömsödi József, 2 hó-

napos, bélhurut. Rakusovszki Gábor, 26 napos, rángörög. Veiler Róza, 45 éves, gyomorrák. Német Julianna, 1 hónapos, születési gyengeség. Vas Bálint, 39 éves, evesvérűség. Hevesi Mihály, 4 hónapos, bélhurut. Grama Gergely, 43 éves, szívvelhűdés. Garai Csák Lidia, 1 napos, születési gyengeség.

Háasságra léptek: Bódi Vince János Ohodi Ilonával.

Gőzhajózás a Tiszán.

Érvényes 1896. március 29-től.

Péntek kivételével napoként:

Csongrád—Szeged.
Csongrádról indul 5 órakor, reggel.
Szentesről „ 5 óra 35 perc, reggel.
Csanyróf „ 6 „ 20 „ „
Mindszentről „ 6 „ 45 „ „
Algyőrdül indul 8 óra 10 perc, délelőtt.
Szegedre érkezik 9 órakor, délelőtt.

Szeged—Csongrád.
Szegedről indul 2 óra 30 perc, délután.
Algyőrdül „ 3 „ 40 „ „
Mindszentről „ 5 „ 40 „ „
Csanyróf „ 6 „ 10 „ este.
Szentesről „ 7 „ 10 „ „
Csongrádra érkezik 7 „ 45 „ „

Szolnok—Szentes.
Szolnokról indul 1 óra 30 perc, délután.
T.-Várkonyról „ 2 „ 20 „ „
T.-Vezsenyéről „ 2 „ 40 „ „
O. és Uj-Kécskéről „ 4 „ 10 „ „
T.-Kürth-Inokáról „ 5 „ — „ „
T.-Ughról „ 5 „ 20 „ „
Csongrádról „ 6 „ 40 „ este.
Szentesre érkezik 7 „ 10 „ „

Szentes—Szolnok.
Szentesről indul 3 óra 30 perc, reggel.
Csongrádról „ 4 „ 15 „ „
T.-Ughról „ 5 „ 45 „ „
T.-Kürth-Inokáról „ 6 „ 20 „ „
O. és Uj-Kécskéről „ 7 „ 10 „ „
T.-Vezsenyéről „ 8 „ 45 „ „
T.-Várkonyról „ 9 „ 05 „ délelőtt.
Szolnokra érkezik 10 „ — „ „

Vasúti menetrend.

(Érvényes 1896. május 1-től.)

Budapest—Szolnok.

Budapestről indul 8 óra 30 p., 9 óra 40 p. reggel, 3 óra 15 p., 5 óra 45 p. délután, 7 ó. 5 p. este, 11 órakor éjjel.

Szolnokra érkezik 11 óra 21 p. délelőtt, 12 óra 21 p. délután, 6 óra 52 p., 9 óra 02 p., 10 óra 13 p. este, 3 órakor éjjel.

Szolnok—Budapest.

Szolnokról indul 2 ó. 24 p., 3 ó. 37 p. éjjel, 5 órakor, 8 óra 39 p. reggel, 3 óra 35 p., 4 óra 43 p. délután.

Budapestre érkezik 5 óra 45 p., 7 órakor, 9 óra 15 p. reggel, 12 ó. délbe, 6 óra 20 p., 8 óra 10 perc este.

Nyiltér.

ORVOS
DR. EISLER SAMU

orvosi gyakorlatát megkezdve, rendel: járóbetegeknek délután 2—4 óra közt;

a segélyét hához hívással igénybe venni akaróknak pedig egész nap.

Lakása: **kispiac, Kanász**

Nagy Imre házában, I. tized.

Teljesen vagyonlatlan szegényeket ingyen gyógykezel.

— 2 —

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: **Dr. MÁTEFFY FERENC.**

Társ-szerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**

Földeladás.

Alsó-réten 4 részlet és Mucsihá-

ton 12 hold föld eladó

Értekezhetni ez iránt a tulajdonos, Polacek Albert dr. ügyvéddel.

BUDAY IMRE

KÉZMŰ-, DIVAT- ÉS RÖVIDÁRÚ-KERESKEDÉSE, SZENTESEN.
SZENTESI TAKARÉKPÉNZTÁR HÁZÁBAN.

Értesítés.

Van szerencsém t. vevőimet értesíteni, hogy a mai naptól kezdve:

1 méter voál karton 14 kr.
1 „ „ „ finomabb 18 kr.
1 „ „ „ zephir mosó 23 kr.
1 „ „ „ nyári gyapjú szövet 35 kr,
valamint minden raktáramon levő árúkat

mélyen leszállított áron

árusítom el.

Minél tömegesebb látogatást kérve, vagyok

kiváló tisztelettel:

BUDAY IMRE,

kézmű-, divat- és rövidárú-kereskedő,
Szentesen,
a szentesi (nagy) takarékpénztár házában.

Pályázati hirdetmény.

Szentes város községi iskolaszéke pályázatot hirdet a nagykirálysági (tanyai) tanítói állomásra. Evi fizetés 400 frt, szabad lakás 1 hold kerttel. Ha a megválasztott tanító nőtlen volna — véglegesítése után fél év mulva tartozik megőssülni.

Kellőleg felszerelt folyamodványok szept. hó 1-ig az isk. széki elnök címére küldendők.

Szentes, 1896. július 21.

Burián Lajos,
isk. széki elnök.

3—1

Feles-munka.

Özveggy Batik Sándorné kistőkei 88 hold földjére feles munkást keres.

Az erre reflektálók jelentkezzenek, a tulajdonosnál vagy Vecseri Sándor dr. ügyvédnél.

Haszonbéri hiesztelés.

A szentesi ev. reform. egyháztanács határozata folytán az egyház tulajdonát képező lapistói kántori tanya-föld, a kistőkei tanya-föld, a királysági tanya-föld s valamint a város különböző határreszeiben fekvő több rendbeli házi és temetői földek, mely utóbbiak jelenleg egészen kukoricával vannak bevetve, a folyó évi szeptember 29-től számított 6 évre, nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adni.

Minél fogva felhivatnak a haszonbérteni kívánók, hogy az egyház tanácstermében kitett árverési feltételeket megolvassa, az ez évi **augusztus hó 10-ik napjának délelőtti 9 órájára kütűzött újabb árverésen**, a bérlet biztosítására leteendő ovadékot magukkal hozva, az egyház tanácstermében megjeleni sziveskedjenek.

Szentesen, 1896. évi július hó 25.

Burián Lajos,
h. főgondnok.

Eladó bor.

Kiváló minőségű, saját termésű **Csongrádi siller bor**, 56 literen fölül kisebb-nagyobb mennyiségben eladó. Bővebb értesítést ad **Tary Mihály**, Csongrádon. 3—3

851. t. a. Árverési hirdetmény.

Hód-Mező-Vásárhely t. h. város tulajdonát képező 1504⁶¹⁹/₁₁₀₀ hold ugynevezett **rárosi földbirtoknak**, — s a rajta levő gazdasági épületeknek 1896. évi szeptember hó 29. től 1906. szeptember 29. ig terjedő **10 évre haszonbérbe adása** iránt, alulírott tanácsnok hivatalos helyiségében **f. évi augusztus hó 3-án délelőtt 9 órakor nyilvános árverés** tartatik.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alólírott tanácsnoknál megtekinthetők; szabályszerűen kiállított és kellő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok a szóbeli ajánlatok megkészségig ugyan ahhoz adandók be; utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kikiáltási ár egy évi haszonbérül 17000 forint, bánatpénz 10%^o-tól.

Hm-Vásárhelyen, 1896. július 18.

Kiss János,
v. tanácsnok.

3—2

Cseplőszén-eladás!

Van szerencsém tudomásukra hozni a cseplőgép-tulajdonosoknak, hogy nálam **petrozsényi kőszén** van eladó, kisebb mérésbe; de ha egész waggonra kapok rendelményt, igen olcsón szállítok.

Szives rendelményüket kérve

tisztelettel:

2—2

Gyuricza István.

2098 tk. 1896. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíróóság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Szentes-vidéki takarékpénztár** végrehajthatónak **Berta Erzsébet sz. Jung Pálné** végrehajtható szenedő elleni 600 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (a szentesi kir. bíróság) területén lévő, Mindszent községben fekvő, a mindszei 1662. sz. tjkben A. 7537a r. sz. a foglalt ház és udvarból **Berta Erzsébet özv. Jung Pálné** illető felerészre illetve a végrehajtási törvény 156 §-ánál fogva az egész ingatlanra és tartozékaira 450 frtban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1896. évi augusztus hó 14-ik napján d. e. 9 órakor** ezen telek. hatóság épületében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becserésénél 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, 1896. évi május hó 29.

A szentesi kir. járásbíróóság mint telek-könyvi hatóság.

KATKICS, kir. aljbiró.

SZIVATTYUK MÉRLEGEK,

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparcélokra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxidálási módszer szerint inoxidált szivattyúk rozsdáellen védve.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

W. GARVENS, Wien,

1., Wallfischgasse 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6. sz.

legújabb javított rendszerű tizedes, százados és hídmerlegek fából és vasból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra. Embermerlegek, merlegek házi használatra, barometerlegek.

Commandit-társaság szivattyú- és mérleg-gyártásra.

Néhai Kiss Pál örökösének

lapistói 167. felsőréti 10 hold földjük, nagyhegyi szőlőjük és kurgazpartti kertjük eladó. Értekezni lehet az örökösök bármelyikével. 3—3

1566. sz.

Felhívás a szülőkhöz!

Azon szülőknak, kik a mai iskolai tartervnek megfelelőleg fiaikat a német nyelv elsajátítása végett Szepességre óhajtanák adni, tanácsoljuk nekik első sorban **Podolint** felkeresni, hol a kegyesrendiek vezetése alatt róm. kath. algymnasium van, e mellett:

1. A lakosság Podolinban kizárólag német ajku s a német nyelvet csakis ily helyen sajátíthatja el a gyermek.

2. A podolini gymnasium négy osztályában a tanulóifjúság száma alig haladja meg a 100-at s így annak már kisebb számánál fogva is a tanári kar mind erkölcsi, mind előmeneteli tekintetben nagyobb felügyeletet gyakorolhat.

3. A havonkénti teljes ellátás 12 frttól 25 frtba kerül; a lakások már a kárpáti levegőnél fogva is egészségesek, az ételmezés pedig a fizetéshez képest kitünő; s hogy a gyermekek tisztán járjanak, arra a tanári kar a városi előjárósággal együtt felügyel.

4. Az utazás Podolinig igen könnyű és olcsó, miután vasúti állomás helyben van (a Kassa-oderbergi vasút poprád-podolini szárnyvonala).

5. Az algymnasiumnak főgymnasiummá való kiegészítésére már megtették a lépések, mely azon előny jár, hogy a tanulók helyben végezhetik el gymnasiumi tanulmányaikat.

Különbön minden felvilágosításal készséggel szolgál **Lippóczy Vilmos** városi főbíró.

Podolinban, 1896. július hó 4-én.

Rusch Pál,
főjegyző.

3—2

Lippóczy Vilmos,
városi főbíró.

Félszázad óta

kitünőnek elismert

Arany érem **Dr. SICHULSZKY** Erdem érem
Pécs 1888. féle Temesvár 1889

Arckenöcs és mosdóviz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírók és bámulatos hatásuk képezik. Megbizható sikerrel használtatnak, szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr, egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóviz 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpa szappan 25 kr.

Jolliesante-Crème

bőrfinomító és szépitő szer. Kitünő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

JOLLISSANTE-PUDER

fehér, rózsá és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. — Az arcra láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 80 kr, egy kis doboz 50 kr.

Jolliesante-Fogpor

legégszesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzödésük eltávolítása s megóvására, mely által egyúttal a foghúrsra is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

Joliessante-zsappan

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toillet-zsappan. A bőrt finom és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, üde kinézését. Kivánatra mintadarabok ingyen adtatnak. Egy drb ára 40 kr.

HAJ-RESTORER

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.

Kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán. Szentesen Gömbös László gyógyszerésztárban. 20—17

Az Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Részvény-társulat

vezérképvisellete

Bleier Soma és Armimál Mezőtúron és Nagyváradon.

ajánlja a közlegő cséplési évadra legjobb minőségű

darabos, salon, kocka, akna, dió, dara és por szeneit

a lupényi bányákból, legjutányosabb áron, egész kocsirakományokban, minden állomásra szállítva. Megrendelések vagy a **központi igazgatóság-hoz, Budapest, V., Nádor-utca 13.** vagy **Bleier Soma és Armin vezérképviselőkhöz Mezőtúrra** intézendők.

Jutányos árak.

Pontos kiszolgálás. 3—2



LEGOLCSÓBB KÖNYVNYOMDA

A

„SZENTES és VIDÉKE” KÖNYVNYOMDÁJA!

FOLYÓIRATOK
KÖNYVEK
ZÁRMÉRLEGEK

KÖRLEVELEK
KERESKEDŐI
NYOMTATVÁNYOK

Névjegyek
készenlétes — 50 krtól
aranyszegélyű — 1 fittal
Jelfű 100 darab

Keresztelési
Éjegyzési kártyák
idősebb kiadásban

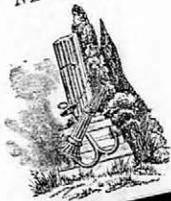
Menyegzői
Báti meghívók, Tánczrendek
Diszokmányok
Szalag-aranyozás

Diszmunkák
több színnyomásban is



GYÁSZJELENTÉSEK

GYÁSZSZEGÉLYŰ
NÉVJEGYEK



„SZENTES és VIDÉKE”

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
(SONNENFELD SÁMUEL UR HÁZÁBAN) I. T. 306. SZ.

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET VALAMINT NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEKET
A LEGJUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL.

